

Gary Zukav este autorul a patru bestselleruri *New York Times*, inclusiv numărul 1 în topuri *Lăcașul sufletului* și *The Dancing Wu Li Masters*, acesta din urmă fiind câștigător al Premiului American de Carte pentru Știință. *Lăcașul sufletului* a fost tipărită în 6 milioane de exemplare și tradusă în 32 de limbi. Gary Zukav a crescut în Vestul Mijlociu, este absolvent al Universității Harvard și, înainte să scrie prima carte, a luptat în Vietnam în cadrul Forțelor Speciale (Beretele Verzi). Trăiește în Oregon alături de partenera sa spirituală, Linda Francis. Pentru mai multe informații despre Gary Zukav vizitează www.seatofthesoul.com.

Gary Zukav

Lăcașul sufletului

Traducere din limba engleză de
CIPRIAN PRUNDEANU

LITERA

București
2020

Nici o altă parte din această carte nu poate fi reprodusă, tradusă, stocată într-un sistem de recuperare a datelor sau transmisă în orice formă sau prin orice mijloace, fie acestea electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare sau înregistrare, fără permisiunea editurii.

INTRODUCTIV®

Introspectiv este parte a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

Lăcașul sufletului

Gary Zukav

Copyright © 2020 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate.

Editor: Vidrașcu și fiii

Traducerea din limba engleză: Ciprian Prundeanu

Redactori: Ramona Ciortescu, Mirela Petrescu

Corector: Olimpia Băloi

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Mihai Suciu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZUKAV, GARY

Lăcașul sufletului / Gary Zukav; trad. din lb. engleză de Ciprian Prundeanu – București: Litera, 2020

ISBN 978-606-33-6557-7

I. Prundeanu, Ciprian (trad.)

821.111

CUPRINS

<i>Prefață de Oprah Winfrey</i>	9
<i>Prefață de dr. Maya Angelou</i>	15
<i>Cuvânt înainte</i>	19
<i>Cuvânt înainte la prima ediție</i>	27

INTRODUCERE

1. Evoluție.....	33
2. Karma.....	47
3. Reverență.....	61
4. Inimă.....	73

CREAȚIE

5. Intuiție.....	89
6. Lumină.....	102
7. Intenție I.....	116
8. Intenție II.....	130

9. Alegere	145
10. Dependință	158
11. Relații	171
12. Suflete	185
PUTERE	
13. Psihologie	203
14. Iluzie	216
15. Putere	230
16. Încredere	243
Ghid de studiu	261
Indice	345

*Dedic această carte părinților mei, Morris L. Zukav și
Lorene Zukav, cu dragoste, respect și recunoștință*

*Sunt recunoscător pentru iubirea încântătoare, susținerea
continuuă și creativitatea extraordinară a Lindei Francis,
partenera mea spirituală încă din 1993 și, probabil,
cu mult înainte. Adesea, sunt uimit – prins între gesturile
tandre și luptele noastre pentru putere – nu numai că
o iubesc, ci cât de mult îmi place să o iubesc.
Această ediție extinsă și actualizată conține devotamentul
pe care îl împărtășim pentru ideea de a crea putere
autentică și parteneriate spirituale și pentru a-i susține
pe oamenii din întreaga lume în a le crea.
Mulțumesc, iubita mea.*

1

Evoluție

Evoluția despre care am învățat la școală este evoluția formei fizice. Am învățat, de exemplu, că organismele unicelulare din oceane sunt predecesoarele formelor mai complexe de viață. Un pește este o vietate mai complexă și, prin urmare, mai evoluată decât un burete de mare; un cal este mai complex și, prin urmare, mai evoluat decât un șarpe; o maimuță este mai complexă și, prin urmare, mai evoluată decât un cal, și așa mai departe, până la ființele umane, care sunt cele mai complexe și, prin urmare, cele mai evolute forme de viață de pe planeta noastră. Am fost învățați, cu alte cuvinte, că evoluția înseamnă dezvoltarea progresivă a unei complexități organizatorice.

Această definiție este o expresie a ideii că organismul care este cel mai capabil să își controleze atât mediul, cât și celelalte organisme din mediul său este cel mai evoluat. „Supraviețuirea celui mai puternic“ înseamnă că cel mai evoluat organism dintr-un anumit mediu este organismul din vârful piramidei trofice din acel mediu. Prin urmare, potrivit acestei definiții, organismul care este cel mai capabil să își asigure supraviețuirea, cel mai capabil de auto-conservare, este cel mai evoluat.

Știm de multă vreme că această definiție a evoluției este una nepotrivită, dar nu am știut până acum de ce. Când doi oameni interacționează, ei sunt, în termenii complexității organizaționale, la fel de evoluți. Dacă ambii posedă aceeași inteligență, dar unul este închis la minte, răutăcios și egoist în timp ce celălalt este darnic și altruist, spunem despre cel din urmă că este mai evoluat. Dacă o persoană își sacrifică viața în mod voit pentru salva altă viață, folosindu-și, de exemplu, corpul pentru a proteja pe cineva de un glonț sau de o mașină în mișcare, spunem despre acel om care și-a sacrificat viața că a fost, într-adevăr, unul dintre cei mai evoluți semeni ai noștri. Știm că aceste lucruri sunt adevărate, dar ele contrazic înțelegerea pe care o avem despre evoluție.

Despre Iisus ni se spune că a știut dinainte despre complotul împotriva Lui, până și detaliile în care prietenii Lui aveau să acționeze și să reacționeze, dar nu a ales să fugă de ceea ce a văzut. Întreaga umanitate a fost formată în mod inexorabil de puterea și de iubirea Celui care *Și-a dat viața* pentru ceilalți. Toți care Îl admiră și aproape toți care Îi cunosc povestea sunt de acord că a fost unul dintre cei mai evoluți reprezentanți ai speciei noastre.

Înțelegerea noastră mai profundă ne spune că o ființă cu adevărat evoluată este cea care îi prețuiește mai mult pe alții decât pe sine și prețuiește iubirea mai mult decât prețuiește lumea fizică și tot ce ține de ea. Acum, trebuie să aliniem înțelegerea evoluției cu această înțelegere mai profundă. Este important să facem asta, pentru că înțelegerea noastră actuală a evoluției reflectă doar faza evoluției pe

care o părăsim în acest moment. Reflectând asupra acestei înțelegeri, putem percepe felul în care am evoluat până acum și ceea ce suntem pe cale să lăsăm în urma noastră. Reflectând asupra unei înțelegeri noi și extinse a evoluției, una care ne validează adevărurile cele mai profunde, putem vedea spre ce anume evoluăm și ce înseamnă asta în raport cu lucrurile pe care le trăim, le prețuim și modul în care acționăm.

Înțelegerea noastră actuală despre evoluție rezultă din faptul că am evoluat până în acest moment explorând realitatea fizică cu ajutorul celor cinci simțuri. Am fost, până acum, ființe pentasenzoriale. Acest drum al evoluției ne-a permis să vedem principiile de bază ale Universului în moduri concrete. Vedem prin cele cinci simțuri că fiecare acțiune este o cauză care are un efect și că fiecare efect are o cauză. Vedem rezultatele intențiilor noastre. Vedem că furia ucide: la început ia suflarea – forța vitală – apoi varsă sânge – purtătorul vitalității. Vedem și simțim efectele nemulțumirii și ale unui zâmbet.

Experimentăm abilitatea noastră de a procesa cunoașterea. Vedem, de exemplu, că un băț este o unealtă și putem vedea efectele modului în care alegem să îl folosim. Băta care ucide poate deveni un stâlp de susținere pentru un adăpost. Sulița care ia o viață poate fi folosită ca sprijin pentru a ușura greutatea vieții. Cuțitul care taie carne poate fi folosit pentru a tăia și pânză. Măinile care construiesc bombe pot construi școli. Mintea care coordonează activități de violență poate coordona și activități de cooperare.

Vedem că atunci când activitățile vieții sunt îmbinate cu respect, prind viață și sunt pline de înțeles și de scop. Vedem că atunci când respectul lipsește din activitățile vieții, rezultatul este cruzime, violență și singurătate. Spațiul fizic este un mediu de învățare excepțional. Este o școală în cadrul căreia, prin experimentare, ajungem să înțelegem ce ne face să ne extindem și ce ne face să ne micșorăm, ce ne face să creștem și ce ne face să regresăm, ce ne hrănește sufletul și ce îl seacă, ce funcționează și ce nu.

Când spațiul fizic este văzut doar dintr-un punct de vedere pentasenzorial, supraviețuirea fizică pare să fie criteriul fundamental al evoluției, deoarece nici un alt tip de evoluție nu este detectabil. Din acest punct de vedere, „supraviețuirea celui puternic“ pare să fie sinonimă cu evoluția, iar dominația fizică pare să caracterizeze evoluția avansată.

Când percepția lumii fizice este limitată la modalitatea pentasenzorială, fundamentul vieții în spațiul fizic devine teama. Puterea de a controla mediul și pe cei din interiorul mediului pare să fie esențială.

Nevoia de dominație fizică produce un tip de competiție care ne afectează fiecare aspect al vieții. Afectează relațiile dintre iubiți și superputeri, dintre frați și rase, dintre clase și sexe. Tulbură tendința naturală spre armonie dintre națiuni și prieteni. Aceeași energie care a trimis nave de război în Golful Persic a trimis soldați în Vietnam și cruciați în Palestina. Energia care a separat familia lui Romeo de familia Julietei este aceeași energie care separă două familii din rase diferite. Energia care l-a ghidat pe Lee

Harvey Oswald împotriva lui John Kennedy este aceeași energie care l-a ghidat pe Cain împotriva lui Abel. Frații și surorile se ceartă din același motiv pentru care o fac și corporațiile – caută să dețină puterea asupra celeilalte.

Puterea de a controla mediul și pe cei din interiorul lui înseamnă puterea asupra unui lucru ce poate fi simțit, mirosit, gustat, auzit sau văzut. Acesta este un tip de putere exterioară. Puterea exterioară poate fi dobândită sau pierdută, ca la bursă sau la alegeri. Poate fi cumpărată sau furată, transferată sau moștenită. Este văzută ca un lucru care poate fi obținut de la altcineva sau din altă parte. Câștigul puterii exterioare al unuia este văzut ca pierderea altuia. Rezultatele percepției puterii ca un lucru extern sunt violența și distrugerea. Toate instituțiile noastre – sociale, economice și politice – reflectă înțelegerea noastră despre putere ca fiind un lucru extern.

Famiiliile, asemenea culturilor, sunt patriarhale sau matriarhale. O sigură persoană este capul familiei. Copiii învață acest lucru de mici și asta le formează viața.

Departamentele de poliție și armata sunt produse de perceperea puterii ca fiind exterioară. Insigna, cizmele, gradele, radioul, uniforma, armele și scuturile sunt simboluri ale fricii. Cei care le poartă sunt temători. Le este teamă să se angajeze în diverse acțiuni dacă sunt lipsiți de apărare. Cei care întâlnesc aceste simboluri sunt temători. Se tem de puterea reprezentată de aceste simboluri sau se tem de cei pe care-i bănuiesc că dețin această putere, sau se tem de amândouă. Poliția și armata, asemenea familiilor și culturilor patriarhale și matriarhale, nu au la origine

perceperea puterii ca fiind exterioară. Sunt reflecții ale modului în care noi, ca specie și indivizi, am ajuns să primim puterea.

Perceperea puterii ca fiind exterioară ne-a modelat și economia. Abilitatea de a controla economia, în cadrul comunității sau între națiuni, și abilitatea de a controla economia transnațională a lumii se concentrează în mâinile câtorva oameni. Pentru a-i proteja pe muncitori de acești oameni, am creat sindicatele. Pentru a proteja consumatorii, am creat birocrăția. Pentru a-i proteja pe cei săraci, am creat sistemul de asistență socială. Aceasta este o reflexie perfectă a modului în care am ajuns să percepem puterea – o minoritate care conduce în timp ce majoritatea sunt victime.

Banii sunt un simbol al puterii exterioare. Cei cu foarte mulți bani au cea mai mare capacitate de a controla mediul și pe cei din interiorul lui, în timp ce persoanele cu mai puțini bani au o capacitate foarte redusă de a controla mediul și pe cei din cadrul acestuia. Banii sunt dobândiți, pierduți, furați, moșteniți și disputați. Educația, statutul social, faima și posesiunile, dacă rezultă dintr-un sentiment crescut de siguranță, sunt cu toate simboluri ale puterii exterioare. Toate lucrurile pe care ne este frică să nu le pierdem – casa, mașina, corpul atrăgător, mintea agilă, credința profundă – sunt simboluri ale unei puteri exterioare. Lucrurile de care ne temem duc la o creștere a vulnerabilității noastre. Aceasta rezultă din perceperea puterii ca fiind exterioară.

Când puterea este percepută ca fiind exterioară, ierarhiile structurilor noastre sociale, economice și politice, precum și ierarhiile Universului, apar ca indicatori ai celui care are sau nu putere. Cei din vârf par să aibă mai multă putere și, prin urmare, par să fie cei mai valoroși și mai puțin vulnerabili. Cei de jos par să fie mai slabi și, prin urmare, mai puțin valoroși și cei mai vulnerabili. Din această percepție, generalul este mai valoros decât caporalul, directorul este mai valoros decât șoferul, doctorul mai valoros decât recepționera, părintele mai valoros decât copilul și Divinul mai valoros decât credinciosul. Ne este teamă să greșim față de părinții noștri, șefii noștri și Dumnezeuul nostru. Toate percepțiile noastre despre valorile personale rezultă din perceperea puterii ca fiind exterioară.

Competiția pentru puterea exterioară stă la baza oricărui tip de violență. Câștigul secundar din spatele conflictului ideologic, precum capitalism versus comunism, al celui religios, precum irlandez catolic versus irlandez protestant, al celui geografic, precum evreu versus arab, și al conflictelor familiale și maritale este puterea exterioară.

Perceperea puterii ca fiind exterioară scindează psihicul, indiferent dacă este psihicul individului, al comunității, al națiunii sau al lumii. Nu există nici o diferență între schizofrenia acută și o lume aflată în război. Nu există nici o diferență între un suflet scindat și agonia unei națiuni divizate. Când doi parteneri se întrec pentru putere, intră în aceeași dinamică precum oamenii dintr-o rasă care se tem de cei care aparțin altei rase.

Din această dinamică, ne-am format înțelegerea actuală a evoluției ca proces al abilității mereu în creștere de a domina mediul și de a ne domina între noi. Această definiție reflectă limitele percepției lumii fizice cu doar cinci simțuri. Reflectă competiția pentru putere exterioară, care este dominată de frică.

După milenii de brutalitate unul față de celălalt, a devenit clar că nesiguranța ce accentuează perceperea puterii ca fiind exterioară nu poate fi vindecată de acumularea de putere exterioară. Putem vedea asta cu toții, și nu doar în emisiunile de știri sau în presă, dar și în suferința noastră neconținută ca indivizi și ca specie, că perceperea puterii ca fiind exterioară aduce cu sine doar durere, violență și distrugere. Așa am evoluat până acum și asta lăsăm în urma noastră.

Înțelegerea noastră profundă ne duce spre un alt tip de putere, o putere ce iubește viața sub toate formele sale, o putere care nu judecă ceea ce înfruntă, o putere care înțelege sensul și scopul în cele mai mici detalii. Aceasta este puterea autentică. Când gândurile, emoțiile și acțiunile rezonază cu partea noastră cea mai bună, suntem învăluiți de entuziasm, scop și înțeles. Viața este bogată și plină. Nu avem gânduri de amărăciune. Nu trăim cu amintirea fricii. Suntem angajați pe deplin și cu bucurie în lumea în care trăim. Aceasta este experiența puterii autentice.

Puterea autentică își are rădăcinile în cea mai adâncă sursă a ființei noastre. Puterea autentică nu poate fi cumpărată, moștenită sau acumulată. O persoană cu adevărat puternică nu este capabilă să transforme o altă persoană

într-o victimă. O persoană care deține această putere autentică este atât de puternică, încât până și ideea de a folosi forța împotriva altcuiva nu face parte din conștiința sa.

Nici o înțelegere a evoluției nu este suficientă dacă nu are la bază ideea că ne aflăm într-o călătorie spre puterea autentică și că puterea autentică este țelul procesului nostru evolutiv și scopul ființei noastre. Evoluăm de la o specie care urmărește puterea exterioară la una care urmărește puterea autentică. Lăsăm în urma noastră explorarea lumii fizice ca mijloc unic de evoluție. Acest mod de a evolua și conștiința ce rezultă dintr-o conștientizare limitată la modalitatea pentasenzorială nu mai este suficientă pentru ce trebuie să devenim.

Evoluăm din oameni pentasenzoriali în oameni multisenzoriali. Cele cinci simțuri ale noastre, împreună, formează un singur sistem senzorial menit să perceapă realitatea fizică. Percepțiile unui om multisenzorial trec dincolo de realitatea fizică la sistemele dinamice mai mari din care face parte realitatea fizică. Omul multisenzorial este capabil să perceapă și să aprecieze rolul pe care realitatea noastră fizică îl joacă într-un tablou mai larg al evoluției și dinamica prin care realitatea noastră fizică este creată și susținută. Acest tărâm este invizibil pentru omul pentasenzorial.

Tocmai pe acest tărâm se află originile valorilor noastre profunde. Din perspectiva acestui tărâm invizibil, motivațiile celor care își sacrifică în mod conștient viața pentru un scop mai înalt sunt logice, puterea lui Gandhi este explicabilă și faptele pline de compasiune ale lui